

Za gospodarje

Maribor dne 29. marca 1933.

Obdavčenje vozil.

Dalje.

Vozila je treba prijaviti:

v 15 dneh:

- od dne nakupa,
- od dne popravila za neuporabne vozove in kolesa.

Kdor bi kupil pristojbini podvržen voz ali kolo n. pr. 1. 3. 1933, mora najkasneje v 15 dneh, to je do 16. 3. 1933, prijaviti kupljeno vozilo pri svojem srezkem načelstvu. Tudi stara kupljena vozila, katera so bila v dotičnem koledarskem letu že prijavljena in za katera je bila plačana že uporabna pristojbina, mora kupec prijaviti najkasneje v 15 dneh in mora znova plačati prijavno pristojbino, dočim mu ni treba plačati ponovno uporabne pristojbine. V tem zadnjem primeru bo v enem koledarskem letu treba plačati tolikokrat prijavno pristojbino, kolikokrat bo vozilo menjalo svojega lastnika. Iz teh določil se more posneti, da javni oblasti ne gre samo za to, da ve, koliko in kakšna vozila so v njenem območju, marveč da jo tudi zanimajo lastniki vozil.

Dolžnost prijave vozila bo imela za posledico tudi to, da bo davčna oblast lahko ugotovila, če so kupne pogodbe pravilno kolekovane z 1% kupnine.

Vsak prodajalec vozila

mora v petih dneh po prodaji sporočiti prodajo vozila srezkemu načelstvu ter naznaniti natančni naslov kupca. Tega obvestila ni treba kolikovati. Če prodajalec tega ne stori pravočasno, to je v petih dneh po prodaji, ga srezko načelstvo lahko kaznuje z zneskom od 100 do 500 Din. Zoper to se lahko pritoži v 15 dneh pri srezkem načelstvu, ki je obsodilo. O pritožbi odloči pristojno finančno ravnateljstvo (direkcija). Kdor bi ravnal drugače, zlasti kdor bi se pritožil naravnost na finančno ravnateljstvo, lahko izgubi vsled poteka 15dnevnega pritožbenega roka pravico do pri-

tožbe in bo moral plačati kazen brez ozira na to, ali bi s pritožbo uspel.

Vsako leto od 1. svečana do 31. prosinca vsa ostala vozila, ki jih je dotični lastnik prijavil že prejšnje leto, ki niso bila naprej prodana, oziroma ki niso postala neuporabna.

Prijavo dobi vsak lastnik

vozila pri srezkem načelstvu, ki jo mora natančno izpolniti in lastnoročno podpisati. Podatki iz prijave se vpišejo v spredaj označeno prometno knjižico. Zato mora vsak prijavitelj imeti ob prijavi že prometno knjižico, ki jo kupi pri davčni upravi.

Prijavna pristojbina

znaša:

- za fижakarski (polfижakarski) voz 25 D,
- za kolo (bicikelj) 5 Din.

Vsak, ki fижakarski (polfижakarski) voz ali kolo prijavi, mora plačati v kolekih znesek 25 oziroma 5 Din, kateri koleki se uničijo na sami prijavi. Zato je najbolje za vsakega kmeta ali delavca, ki ima pristojbinam podvrženo vozilo, da vzame s seboj poleg prometne knjižice tudi predpisani kolek, ker te pristojbine ne more plačati v gotovini.

Ne more zahtevati povračila

plačane pristojbine za prijavljeno vozilo, kakor tudi uporabne pristojbine:

- kdor je vozilo med letom prodal,
- kdor je vozilo vzel iz rabe.

Kaznovanje in pritožba

zaraadi prijave pristojbine. O kaznivih dejanjih glede prijave pristojbine poizveduje in kaznuje srezko načelstvo. Zoper obsodbo se lahko pritoži na pristojno finančno ravnateljstvo v 15 dneh. Pritožbo je treba vložiti pri onem srezkem načelstvu, ki je kazen izrekel; to srezko načelstvo pošlje nato pritožbo finančnemu ravnateljstvu v pristojno rešitev.

Kdor pravočasno ne prijavi svojega

vozila in ne plača pristojbine, ga srezko načelstvo kaznuje:

1. za nova in popravljena vozila s trikratnim zneskom prijavnine in uporabne pristojbine;
2. za stara kupljena vozila poleg redne pristojbine z zneskom od 300—1000 D;
3. za vozila, ki so bila že prijavljena in ki jih ima še vedno stari lastnik, s polovico redne pristojbine;
4. prodajalec, ki ne sporoči prodaje v petih dneh srezkemu načelstvu, z zneskom 100 do 500 Din.

N. pr. kupim novo kolo. Prodajalec je prijavil v petih dneh naslov kupca. Kupec pa ni v 15 dneh, ko je kupil, prijavil kolesa srezkemu načelstvu. Srezko načelstvo je kaznovalo kupca s trikratno prijavnino pristojbino, to je 3 krat 5 je 15 Din, in s trikratno uporabno pristojbino, to je 3 krat 20 je 60 Din, skupaj tedaj za znesek 75 Din. K tej kazni pride še redna pristojbina. Veliko večja kazen pa je pri onih, ki kupijo stara vozila, a jih ne prijavijo pravočasno. Zato naj vsak kupec kolesa dobro pazi, da ne bo moral poleg redne pristojbine plačati še občutno kazen.

Dalje sledi.

*

Katere banovinske davščine bomo plačevali?

Za leto 1933-34 se bo v dravški banovini pobirala na vse neposredne davke 35odstotna obča banovinska doklada in 25odstotna nadomestna cestna doklada (mesto kuluka). Razen tega se bo pobirala na ozemlju združenih zdravstvenih občin 10odstotna doklada na vse neposredne državne davke.

Banovinska trošarina na vino bo znašala 1 Din od litra, na pivo 60 Din od hektolitra, na esence, ekstrate in eterška olja z alkoholom 400 Din od 100 kg, na likerje in špirit 7 Din od hektolitrske stopnje, na žganje pa 5 Din od hektolitrske stopnje.

Na porabo ogljikove kisline se bo pobirala banovinska trošarina 5 Din od kilograma za proizvodnjo brezalkoholnih pijač, in 2.50 Din za ostale namene. Za porabo mineralnih vod znaša trošarina pri steklenicah pod 1 litrom vsebine 0.20 Din, pri steklenicah od 1 do

2 litrov 0.30 Din, pri večjih steklenicah pa 0.20 Din od vsakega začetega litra vsebine.

Trošarina za potrošnje očetne kisline znaša 3 Din od 1 kg 100odstotne jakosti. Trošarina za kvas znaša 2 Din od kg, trošarina za pnevmatiko znaša pri motocikljih 75, pri ostalih motornih vozilih za 100% banovinske davščine na motorna vozila. Na državno trošarino na bencin in mešani bencin se pobira banovinska doklada 100 Din od 100 kg.

Trošarina za porabo električnega toka v industrijske namene ostane ista kakor lani, za razsvetljavo pa se uvede enaka stopnja 15 par od kilovatne ure. Trošarina za premog znaša za kosovec 10 Din pri toni, za kockovec 7 Din, orehovec 5 Din, grahovec 3 Din, za črni premog 50% več kakor za rjavi, za lignit pa 50% manj kakor rjavi. Banovinske takse za zabave ostanejo dosedanje, uyeđe pa se 40odstotna doklada na drž. veselično takso. Banovinska taksa na sečnjó gozdov znaša 2% od prodajne cene lesa ali od vrednosti posekanega lesa, namenjenega za prodajo. Banovinska davščina na lovišča znaša 10% od letne zakupnine in poleg tega še 25 par od vsakega hektarja lovišča. Davščina na ribolove znaša 25% letne zakupnine. Od vsakega prenosa nepremičnine se pobira 1% taksa. K državni dopolnilni prenosni taksi se pobira 50odstotna banovinska doklada. Od vsakega trsa šmarnc se pobira davščina po 0.15 Din. Banovinska taksa na motorna vozila ostane ista kakor lani. V ostalem so banovinske davščine ostale kakor lanske leto.

Nova je banovinska davščina na izkoriščanje vodnih sil, ki znaša 30 Din od konjske sile na leto, oziroma pri elektrarnah, ki jim služi vodna sila za pogon, 1.5 pare od vsake kilovatne ure, dekler ta davščina pri elektrarnah te vrste ne doseže zneska, ki odgovarja obdavčenju 30 Din na konjsko silo letno. Pri bolj priprostitih vodnih napravah izpod 10 konjskih sil, predvsem pri žagah in mlinih se odmeri davščina pavšalno po številu rezil, oziroma kamnov in sicer za prvi list oziroma tečaj 50 D na leto, za vsak nadaljnji list oziroma tečaj 25 Din, kar velja največ za štiri tečaje, oziroma liste. Davščine ne pla-

čujejo naprave, ki služijo zasebnemu kmetijskemu gospodarstvu, od katerega se ne plačuje davek na podjetja, vodne naprave za proizvajanje električne energije, ki je že obremenjena z banovinsko trošarino, v kolikor se tok ne oddaja drugim proti odškodnini, ter končno vodne naprave, ki služijo neposredno za človekoljubne, zdravstvene in melioracijske namene. Nadalje je uvedena davščina na zavarovalne premije po 1% in davščina na dohodke od hranilnih vlog.

Na zasedanju banovinskega sveta v Ljubljani se je tudi ustanovil poseben »Bednostni fond«, ki naj bi se v njem tekom leta zbralo 23 milijonov Din za omiljenje in pobijanje brezposelnosti. Ta izredni fond naj bi dobil svoje dohodke iz izrednega prispevka delodajalcev od dejansko izplačanih mezd in prav takega prispevka njihovih delojemalcev, iz izredne doklade na davek od dobička podjetij, zavezanih javnemu polaganju računov, iz izrednega davka na tantieme, nagrade, dnevnice, provizije upravnih in nadzornih svetnikov in ravnateljev podjetij, zavezanih polaganju javnih računov, javni nameščenci, in končno iz doklade na obresti vlog pri denarnih zavodih. Iz tako zbranega denarja se bodo podpirali brezposelni v denarju in živilih, poleg tega se bodo izvršila taka investicijska dela, katerih glavni del so mezde (plače), da bo čim več brezposelnih prišlo do zaslužka.

Ljudski pravnik.

Naloženi denar v Kmetijski hranilnici.
K. J. D. p. S. ob S. — Spomladi hočete zidati nov hlev in imate že pripravljene nekaj materiala. Denar imate naložen v Kmečki hranilnici. Vprašate, če se bo do spomladi zboljšalo in če boste prejeli denar za zidanje. — Da bi Vam mogli na Vaše vprašanje glede zboljšanja gospodarske krize z gotovostjo in natančno odgovoriti, bi morali biti pravi preroki, kar pa doslej še nismo. Po vseh znakih sodeč, se gospodarska in zlasti denarna kriza do spomladi ne bo zmanjšala ali ublažila, vsled česar morate računati s tem, da tudi takrat ne boste mogli dobiti željenega denarja iz hranilnice. Če denarja ne boste dobili, Vam

svetujemo, da se ne zadolžujete in da z zidanjem hleva počakate toliko časa, da boste imeli gotov denar na razpolago. Bodite prepričani, da noben denarni zavod nima interesa na tem, da bi zadrževal izplačilo vložnega denarja in da bi Vam Vašo vlogo hranilnica takoj izplačala, samo če bi dobila kaj novih vlog. Tako pa po večini dolžniki niti obresti ne plačujejo in se skrivajo za zakon o zaščiti kmetov, ali pa se poslužijo določil predhodnega postopanja in na ta način uidejo začasno izterjanju. Gotovo pa se bo vse to nad dolžniki samimi maščevalo, ker bodo enkrat vendar morali svoj dolg poravnati. Če pa so Vaši stari hlevi neuporabni, se pogovorite z načelstvom hranilnice, da bi Vam po možnosti vsaj nekaj izplačalo, ali pa odpovejte svojo vlogo tako, kakor je določilo načelstvo in o tem obvestilo z nabitjem v uradnem prostoru.

Sklenitev kupne pogodbe in zaščita kmetov. T. Š. K. p. Lj. — S pismeno kupno pogodbo, ki je napravljena med tremi pričami, ste prodali 19. 2. 1931 svoje posestvo. Kupec noče posestva prevzeti. V kupni pogodbi je določilo, da prodajalec ne sme prodati posestva drugemu. Posestvo bi bili lahko že v 14 dneh prodali naprej, a niste smeli tega storiti vsled določila v kupni pogodbi. Vprašate, če lahko tožite kupca na odškodnino za škodo, ki Vam jo je napravil. — Ake ste posestvo dejansko prodali in o tem napravili že pismeno pogodbo, čeprav samo doma in med pričami, imate pravico kupca tožiti na plačilo celotne kupnine, ki je bila dogovorjena, ker je bila kupna pogodba dokončna in pravnoveljavna. Istočasno boste pa Vi morali kupcu izročiti potrebno zemljiško-knjižno listino, na podlagi katere se bo mogel izvršiti zemljiški prenos lastnine od Vas na kupca.

Kej mora prodajalec izročiti kupcu?
M. M. St. p. M. Svoje zemljišče ste prodali. V kupni pogodbi je določba, da prodate zemljišče in poslopja, kakor leže in stoje z vsemi pravicami in vsemi dolžnostmi ter v istem stanju in obsegu, kakor sta jih uživala in posedovala prodajalca. Ker je na posestvu veliko desk in lat razne velikosti, o katerih pri napravi kupne pogodbe ni bilo govora in ki niso pribite, vprašate, čegava last so,

ali Vaša, ali pa če jih morate prepustiti kupcu. — Vprašanje je nekoliko nejasno in se nam tudi zdi, da je isto nejasno določilo prav tako v kupni pogodbi. Iz kupne pogodbe bi se na prvi pogled dalo sklepati, da ste prepustili le zemljišče in poslopja, kakor leže in stoje z vsemi pravicami in dolžnostmi ter v istem obsegu in stanju, kakor ste jih uživali in posedovali Vi. Zdi se nam pa, da je pravilnejše smatrati, da se je s kupno pogodbo prepustilo kupcu vse, kar ste Vi posedovali in uživali, to se pravi, da morate kupcu prepustiti tudi deske in late, ki niso pribite in o katerih se pri pogodbi sploh ni govorilo. Ako bi Vi hoteli late in deske izvzeti iz kupne pogodbe, bi Vi morali tozadevno določilo vstaviti v kupno pogodbo, to se pravi, Vi bi morali dogovoriti, da boste vse late in deske in ostale premične stvari, ki niso pribite, pri svojem odhodu s posestva vzeli s seboj. Če ste pa morda to izven kupne pogodbe samo ustno s kupcem dogovorili, pa ta dogovor velja, čeprav ni zapisan v pisni kupni pogodbi. Skoraj gotovo pa je kupec pred nakupom posestva pregledal Vaše posestvo in poslopja in je videl deske in les ter se je bržkone med drugim odločil tudi zaradi tega za nakup posestva za od Vas zahtevano kupnino. Treba bode torej deske in late pustiti na posestvu, ali pa se s kupcem na kak način dogovoriti, da Vam dovoli vsaj nekaj desk in lat odpeljati.

Pravica do odškodnine za vzdrževanje sorodnika. S. A. G. — Ste gostilničar. Na stanovanju in na hrani pri skupni mizi imate že 7 let svojega tasta, ki Vam zato ničesar ne plačuje, denar pa ima naložen pri hranilnici. Vprašate, koliko smete zahtevati dnevno za prehrano, kdaj se tastov denar razdeli med dediče in kdaj zastara Vaša terjatev. — Ako se pred 7 leti, ko ste vzeli na stanovanje in hrano svojega tasta, niste z njim domenili, da Vam bo plačeval in koliko, nimate za nazaj ničesar pravice zahtevati, marveč edinole za naprej, ako se boste z njim tako domenili, ali pa da mu boste vsaj povedali, da mu odslej dalje za stanovanje in prehrano računate. Ker Vam za nazaj brez izrecnega dogovora taka pravica sploh ne pripada, tudi terjatev ne more zastarati. Za

stanovanje in prehrano svojega tasta v bodoče pa lahko zahtevate, kajlikor je v Vašem kraju običajno. Tastov denar, ki ga ima v hranilnici, se bo razdelil med dediče po njegovi smrti, bodisi tako, kakor bo sam to določil v oporoki, ali pa med vse njegove dediče enako na podlagi zakona.

Vprašanja in odgovori.

J. J. v J. Ali smem pisati dr. Antonu Korošču v Vrtnjačko banjo? — Seveda smete.

St. K. v G. Naša hčerka je izgubila posluš, zdravniki ne vedo nič pomagati, ali vi kaj veste? — Zdravniki so gotovo storili vse, kar so mogli, mi niti tega ne znamo, kako naj vam pomagamo. So pa še tudi sredstva nad zdravniško vedo, in to je pomoč božja. Napravite obljubo za Marijo Pomagaj na Brezjah, molite. Ako je volja božja, boste uslišani!

Cene in sejmska poročila.

Plujski sejm. Na konjski in goveji sejem, ki se je vršil v torek dne 21. t. m., je bilo prignanih 489 glav in sicer 119 krav, 81 telic, 101 vol, 17 bikov in 171 konj. Prodanih je bilo 216 glav. Cene so bile: krave 1.75—3.75 Din, telice 2.25—4.75 Din, voli 2.25—4.50 Din, biki 2.25—3.60 Din, za 1 kg žive teže. Konji po kakovosti od 500 do 3275 Din. — Na svinjski sejem v sredo dne 22. t. m. je bilo prignanih 175, prodanih pa 56 rilcev. Cene so zopet poskočile ter so se prodajali prolenki po 8—9 Din, polmastni po 9—9.50 Din, plemenske po 6—7.50 Din za 1 kg žive teže; prasci po kakovosti od 120—200 Din komad.

Mariborski svinjski sejem. Na svinjski sejem dne 24. marca 1933 je bilo pripeklanih 145 svinj, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 120 do 125 Din, 7—9 tednov stari 140 do 160 Din, 3—4 mesece stari 230 do 380 Din, 5—7 mesecev stari 450 do 530 Din, 8—10 mesecev stari 550 do 580 Din, 1 leto stari nobenih, 1 kg žive teže 7.50 do 8 Din, 1 kg mrtve teže 11.50 do 12 Din. Prodanih je bilo 67 komačov.